

YLÖJÄRVI

Ylöjärven ilmastotiekartta 2024-2030

Lausuntovaihe syksy 2023

Tausta

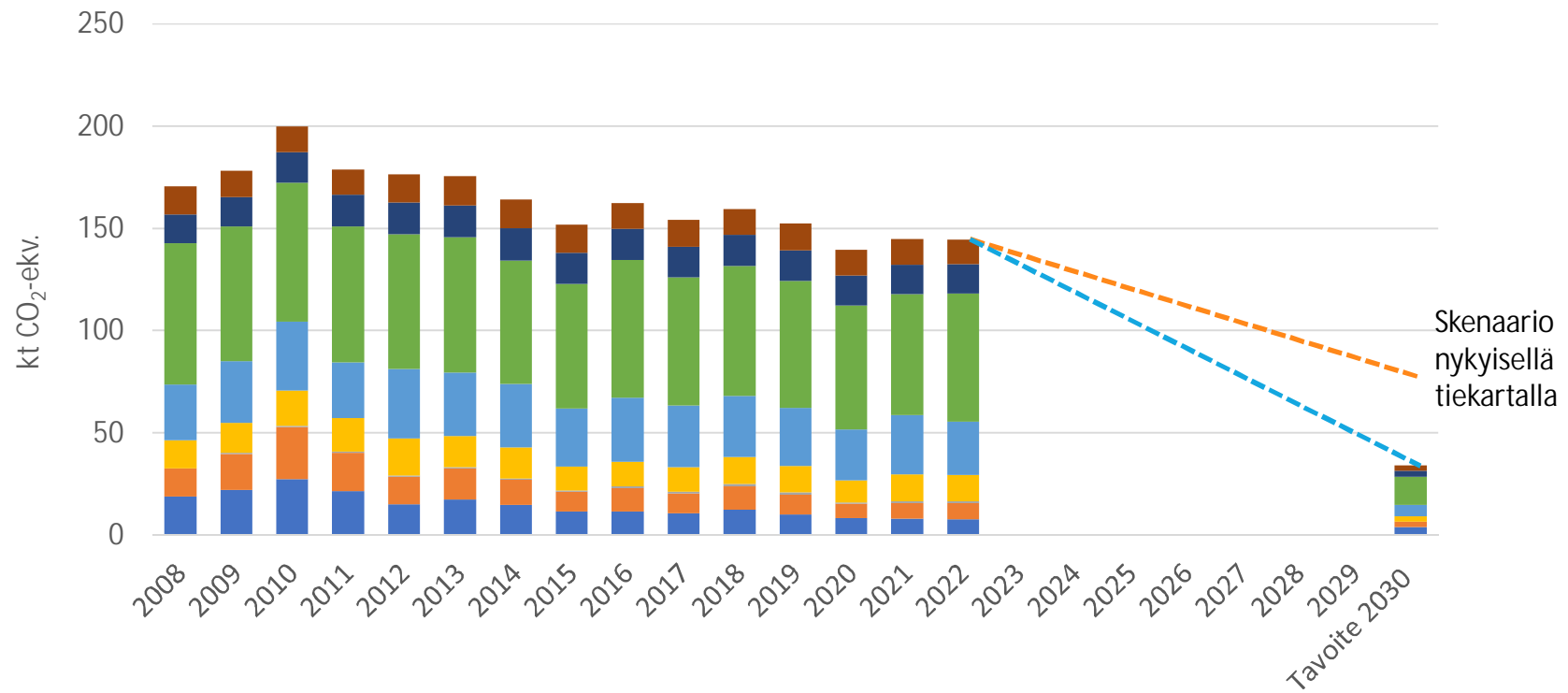
- Ylöjärven kaupunki on liittynyt Hinku-verkostoon kaupunginvaltuuston päätöksellä 4.2.2019
- Tavoitteena on 80 % päästövähennys CO₂-päästöissä vuoteen 2030 mennessä
- Tavoitteen saavuttamiseksi on tehty tiekartta

Tiekarttaa on lähdetty päivittämään, koska toimet eivät ole riittäviä

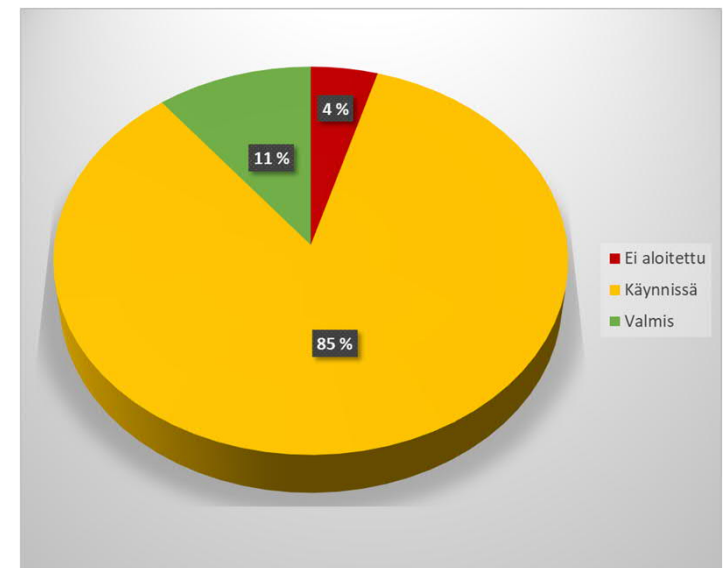
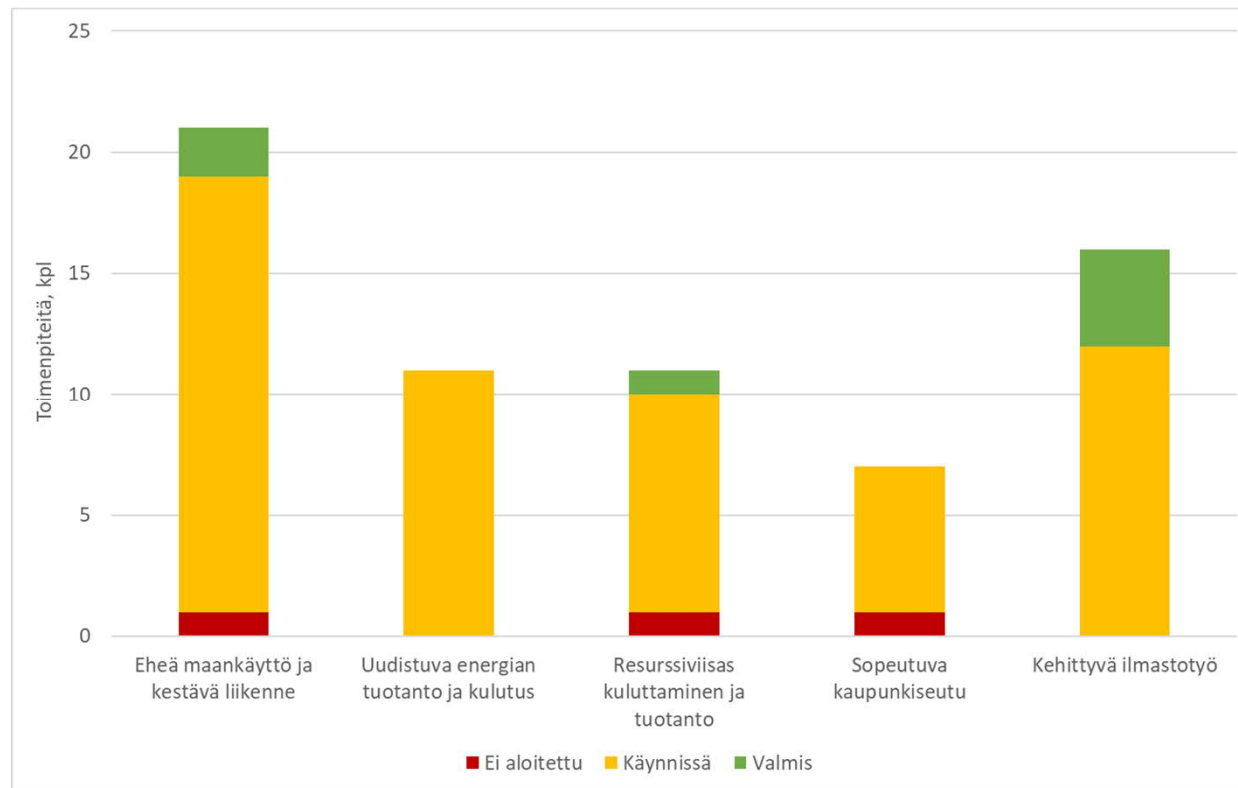
Ylöjärven päästökehitys

■ Sähkönkulutus ■ Sähkölämmitys ■ Maalämpö ■ Kaukolämpö
■ Erillislämmitys ■ Tieliikenne ■ Maatalous ■ Jätehuolto

Nykyisen tiekartan toteutuksen tilanne

YLÖJÄRVI

Toimenpiteet 2024-2030

Luonnos

Eheä maankäyttö ja kestävä liikenne		
Vaikuttavuudeltaan merkittävät toimenpiteet		
Toimenpide	Vastuutaho	Aikataulu
Kaupungin kasvu ohjataan joukkoliikennereittien ja palveluiden läheisyyteen	Tekniikka ja ympäristö	Jatkuva
Yhdyskuntarakennetta tiivistetään kaava-alueilla olemassa olevaa infrastruktuuria hyödyntäen	Tekniikka ja ympäristö	Jatkuva
Täydennysrakentamista edistetään kaavoituksen ja maapoliittisten keinojen avulla	Tekniikka ja ympäristö	Jatkuva
Edistetään raideliikennettä: Seuraitiotie sekä kauko- ja lähijunaliikenne	Tekniikka ja ympäristö	Jatkuva
Ylöjärven raakapuuterminaalien siirto	Tekniikka ja ympäristö	MAL 2024-2027 / 2028-2031 kausien hanke
Palvelurakenne suunnitellaan hiilineutraalia arkea tukevaksi	Sivistys, hallinto ja talous, tekniikka ja ympäristö	Jatkuva
Asemakaavoituksella ja rakentamistapaohjeilla ohjataan hiilineutraaliin rakentamiseen	Tekniikka ja ympäristö	Jatkuva
Tutkitaan mahdollisuuksia taloudellisiin kannustimiin, joilla edistetään ilmastoviisasta rakentamista	Tekniikka ja ympäristö, hallinto ja talous	Jatkuva
Kaupungin toimitilat rakennetaan muuntojoustaviksi	Tekniikka ja ympäristö	Jatkuva
Rakentamishankkeiden päästövaikutuksia pienennetään optimoimalla massatasapainot ja huomioimalla rakentamiskelpoisuus	Tekniikka ja ympäristö	Jatkuva
Kehitetään toimintaa kohti Päästöttömät työmaat -kestävien hankintojen green deal -sopimuksen mukaisia käytäntöjä	Tekniikka ja ympäristö	Jatkuva
Joukkoliikenteen palvelutasoa parannetaan tiiviillä joukkoliikennevyöhykkeellä	Tekniikka ja ympäristö (seudullinen Nysseyhteistyö)	Jatkuva

Maankäyttö ja liikenne

Toimenpide	Vastuutaho	Aikataulu
Joukkoliikennettä täydennetään palvelu- ja kutsupohjaisella liikenteellä, ja mahdollistetaan uusien liikkumispalvelujen kokeiluja	Tekniikka ja ympäristö	Jatkuva
Joukko- ja palveluliikenteen käyttövoimia muutetaan ympäristöystävällisemmäksi	Tekniikka ja ympäristö (seudullinen Nysseyhteistyö)	Jatkuva
Päästövähennys on kriteerinä kuljetusten hankinnassa ja reittien koordinoinnissa	Tekniikka ja ympäristö, sivistys	Jatkuva
Vaikuttavuudeltaan vähäisemmät, mutta tärkeät toimenpiteet		
Toimenpide	Vastuutaho	Aikataulu
Kävely- ja pyöräilyreittejä lisätään ja niiden kunnossapitoa kehitetään	Tekniikka ja ympäristö	Jatkuva
Joukkoliikenteen reittisuunnittelussa huomioidaan yritysalueet	Ylöjärven Yrityspalvelu, tekniikka ja ympäristö, seudullinen Nysseyhteistyö	Jatkuva
Lisätään liityntäpysäköintipaikkoja joukkoliikenteen solmukohtiin	Tekniikka ja ympäristö	Jatkuva
Lisätään katettuja pyöräpysäköintipaikkoja ja levähdyspenkkejä	Tekniikka ja ympäristö	Jatkuva
Autojen sähkölatauspisteitä lisätään kaupungin kiinteistöillä	Tekniikka ja ympäristö	Jatkuva
Kaupungin autokantaa sähköistetään ja tutkitaan muiden fossiilittomien käyttövoimien lisäämistä	Tekniikka ja ympäristö	Jatkuva
Tehdään yhteistyötä maatalouden päästöjen vähentämiseksi	Tekniikka ja ympäristö, hallinto ja talous, Ylöjärven Yrityspalvelu, seudullinen maaseutuhallinto	Jatkuva

Uudistuva energian tuotanto ja kulutus		
Vaikuttavuudeltaan merkittävät toimenpiteet		
Toimenpide	Vastuutaho	Aikataulu
Mahdollistetaan uusiutuvan energian kokeiluja ja hankkeita, ml. aurinko, tuuli, biokaasu, vetyteknologia	Tekniikka ja ympäristö	Jatkuva
Kaava-alueilla huomioidaan energiasymbioosit	Tekniikka ja ympäristö	Jatkuva
Kaupungin omien kiinteistöjen lämmitystapamuutoksia jatketaan	Tekniikka ja ympäristö	Jatkuva
Kaupungin omien kiinteistöjen energiatehokkuutta parannetaan kuntien energiatehokkuussopimuksen (KETS) mukaisesti	Tekniikka ja ympäristö	2017-2025
Kaupunki jatkaa vihreän sähkön hankintaa	Tekniikka ja ympäristö	Jatkuva
Kaukolämmön CO ₂ -päästöjä vähennetään 95 % siirtymällä uusiutuviin energialähteisiin	Tampereen Energia	Vuoteen 2030 mennessä
Tiedotetaan paikallisia yrityksiä saatavilla olevista energiatauista ja avustetaan hakemusten teossa	Ylöjärven Yrityspalvelu	Jatkuva
Vaikuttavuudeltaan vähäisemmät, mutta tärkeät toimenpiteet		
Toimenpide	Vastuutaho	Aikataulu
Otetaan käyttöön energian kulutusjoustoratkaisuja kaupungin kiinteistöissä	Tekniikka ja ympäristö	Jatkuva
Koulujen ja päiväkotien energiansäästö ohjataan yksiköille	Tekniikka ja ympäristö	Jatkuva
Vesihuoltoverkostojen vuotovesien määrää vähennetään suunnitelmallisesti	Ylöjärven Vesi	Jatkuva
Kaupungin kiinteistöjen valaistusta ja katuvalaistusta vaihdetaan ledtekniikkaan sekä tuetaan muita toimijoita vastaavissa hankkeissa	Tekniikka ja ympäristö, sivistys	Jatkuva

Energia

Toimenpide	Vastuutaho	Aikataulu
Kiinteistöissä ja ulkoalueilla käytetään tarpeen mukaista valaistusta	Tekniikka ja ympäristö	Jatkuva
Tarjotaan energianeuvontaa ja kannustetaan uusiin toimintatapoihin jakamalla tietoa hyvistä käytännöistä	Hallinto ja talous, kumppanitoimijat	Jatkuva

Kiertotalous ja kestävä kulutus		
Vaikuttavuudeltaan merkittävät toimenpiteet		
Toimenpide	Vastuutaho	Aikataulu
Kehitetään kierrätystalouden käytäntöjä toimitila- ja infrahankkeissa	Tekniikka ja ympäristö	Jatkuva
Ilmastokriteerejä käytetään kaupungin hankinnoissa	Kaikki osastot	Jatkuva
Ruokahävikkiä vähennetään kaupungin ruokapalveluissa	Tekniikka ja ympäristö, Sivistys	Jatkuva
Kasvisruuan tarjontaa lisätään koulujen ja varhaiskasvatuksen ruokalistoilta	Tekniikka ja ympäristö	Jatkuva
Punaisen lihan käyttöä vähennetään korvaamalla sitä kala- ja kasvistuotteilla	Tekniikka ja ympäristö	Jatkuva
Keittiöissä otetaan käyttöön vedetön siivous	Tekniikka ja ympäristö	Jatkuva
Parannetaan kierrätys- ja lajittelumahdollisuuksia kaupungin kiinteistöissä	Tekniikka ja ympäristö, Pirkanmaan Jätehuolto	Jatkuva
Nostetaan kaupungin kiinteistöjen käyttöastetta monipuolistamalla niiden käyttöä	Kaikki osastot	Jatkuva
Paikallisia yrityksiä neuvotaan kierrätyksessä ja materiaalivirtojen loppusijoittamisessa	Ylöjärven Yrityspalvelu	Jatkuva
Vaikuttavuudeltaan vähäisemmät, mutta tärkeät toimenpiteet		
Toimenpide	Vastuutaho	Aikataulu
Edistetään kaupunkiviljelyä taajama-alueilla	Tekniikka ja ympäristö	Jatkuva
Ruokapalveluiden salaattitarjontaa monipuolistetaan	Tekniikka ja ympäristö	Jatkuva
Kaupungin ruokapalveluissa kehitetään ruokaohjeita kasvipohjaisten proteiinituotteiden käyttämiseksi pääraaka-aineena	Tekniikka ja ympäristö	Jatkuva
Kaupungin toimitiloihin hankitaan ensisijassa kierrätyskalusteita	Kaikki osastot	Jatkuva

Kiertotalous ja kulutus

Toimenpide	Vastuutaho	Aikataulu
Kaupungin kierrätysportaalin toimintaa kehitetään	Hallinto ja talous	Jatkuva

Sopeutuminen

Sopeutuva ja luonnon monimuotoisuutta tukeva kaupunki		
Vaikuttavuudeltaan merkittävät toimenpiteet		
Toimenpide	Vastuutaho	Aikataulu
Kaupungin toimitilarakentamisessa ja ylläpidossa varaudutaan muuttuvaan ilmastoon ja lisääntyviin sään ääri-ilmiöihin	Tekniikka ja ympäristö	Jatkuva
Edistetään luonnonmukaista hulevesien hallintaa kaavoituksessa ja katusuunnittelussa	Tekniikka ja ympäristö	Jatkuva
Vesihuollon toimintavarmuus varmistetaan poikkeustilanteissa	Ylöjärven Vesi	Jatkuva
Sopeutumiskykyä parannetaan edistämällä luonnon monimuotoisuutta ja parantamalla viherympäristön laatua	Tekniikka ja ympäristö	Jatkuva
Otetaan käyttöön viherkerroin-menetelmä suunnittelussa	Tekniikka ja ympäristö	Jatkuva
Kaupungin viherylläpidon käytäntöjä muutetaan luonnonmukaiseen suuntaan	Tekniikka ja ympäristö	Jatkuva
Mahdollistetaan kaupungin tonttien luovutus puustoisina	Tekniikka ja ympäristö	Jatkuva
Selvitetään kaupungin metsien hiilinielut ja vahvistetaan niitä	Tekniikka ja ympäristö	Selvitys 24-25, vahvistaminen jatkuva
Kaupungin metsien hoitokäytäntöjä kehitetään siten, että ne ovat ilmastonmuutosta hillitseviä sekä sopeutumista ja luonnon monimuotoisuutta edistäviä	Tekniikka ja ympäristö	Jatkuva
Selvitetään ja otetaan käyttöön vapaaehtoinen ekologinen kompensatio	Tekniikka ja ympäristö	Jatkuva
Vaikuttavuudeltaan vähäisemmät, mutta tärkeät toimenpiteet		
Toimenpide	Vastuutaho	Aikataulu
Lisätään kaupunkiniittyjä	Tekniikka ja ympäristö	Jatkuva
Kaupungin varautumissuunnitelmissa huomioidaan ilmastonmuutoksen aiheuttamat ääri-ilmiöt	Kaikki osastot	Jatkuva

Kehittyvä ilmastotyö

Kehittyvä ilmastotyö		
Vaikuttavuudeltaan merkittävät toimenpiteet		
Toimenpide	Vastuutaho	Aikataulu
Kaupunki ottaa huomioon ilmastonäkökulman kaikessa merkittävässä päätöksenteossään	Kaikki osastot	Jatkuva, Hinku-sitoumuksen mukaisesti
Kehitetään edelleen digitaalisia palveluita ja sähköisiä asiointikanavia	Kaikki osastot, Ylöjärven Yrityspalvelu, Ylöjärven Vesi	Jatkuva
Ilmastoasioista viestitään aktiivisesti ja tarjotaan vinkkejä vähähiiliseen arkeen	Kaikki osastot, Ylöjärven Yrityspalvelu, Ylöjärven Vesi, Pirkanmaan Jätehuolto	Jatkuva
Hinku lähettiläs edistämään ilmastotoimenpiteiden toimeenpanoa	Hallinto- ja talous, sivistys	24-25
Lisätään sidosryhmäyhteistyötä ilmastoasioissa	Kaikki osastot	Jatkuva
Kaupungin henkilöstöä koulutetaan ilmastoasioissa	Kaikki osastot	Jatkuva
Vihreä Lippu -koulujen määrää lisätään ja sisällytetään ilmastokasvatusta entistä laajemmin koulujen ja varhaiskasvatuksen toimintaan	Sivistys	Jatkuva
Otetaan käyttöön ilmastobudjetointi ja -tilinpito	Hallinto- ja talous	Jatkuva, kehittäminen käyttöönoton jälkeen
Kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi huomioidaan ilmastonmuutosta hillitsevät elintavat hyvinvointia rakentavien valintojen tukemisessa	Kaikki osastot	Jatkuva
Tehdään verkostomaista kumppanuustyötä yritysten kanssa	Ylöjärven Yrityspalvelu	Jatkuva
Yritysten neuvonnassa ja kehittämisessä huomioidaan kiertotalouden ja ekologisten liiketoimintakonseptien mahdollisuudet	Ylöjärven Yrityspalvelu	Jatkuva
Edistetään jakamistaloutta laajentamalla lainattavien ja vuokrattavien tuotteiden tarjontaa kirjastoissa	Hallinto- ja talous, sivistys	Jatkuva

Vaikuttavuudeltaan vähäisemmät, mutta tärkeät toimenpiteet		
Toimenpide	Vastuutaho	Aikataulu
Ilmastoviisaista ratkaisuista myönnetään maksukevennyksiä kaupungin taksoissa	Kaikki osastot	Jatkuva
Kaupungintalolle laaditaan kevyt ympäristöjärjestelmä, esim. Ekokompassi	Hallinto ja talous	Hanke 24-25, sen jälkeen ylläpito ja kehitys
Selvitetään sähköpyörän käyttöönottoa työsuhde-etuna	Hallinto ja talous	24-25
Järjestöavusten myöntämiskriteereissä ilmastoasiat ovat mukana	Sivistys	Jatkuva
Edistetään etätyötilojen tarjontaa kaupungin kiinteistöissä	Kaikki osastot	Jatkuva
Huomioidaan ristikkäisvaikutukset ilmastoasioiden kehittämisessä	Kaikki osastot	Jatkuva